

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм :</b> МАС Педагогија                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Назив предмета:</b> Различите концепције предшколског васпитања                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Статус предмета:</b> изборни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Услов:</b> нема                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Циљ предмета:</b> сагледавање утицаја нове парадигме на обликовање васпитно-образовних програма у предшколским институцијама; разумевање фактора који условљавају обликовање предшколских програма у различитим социо-културним и друштвено-историјским условима; проширивање знања о теоријским и практичним концепцијама и моделима програма предшколског васпитања и образовања; сагледавање критеријума за процену квалитета програма намењених деци предшколског узраста и њиховим породицама.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Исход предмета</b> Студенти би требало да умеју да: наведу, опишу и сумирају суштинске одлике различитих концепција и модела предшколских програма; критички просуђују и процењују утицај социо-културних и друштвено-историјских услова на обликовање предшколских програма; идентификују и сумирају промена у предшколским програмима које су резултат промене парадигме; наведу, образлажу и примене критеријуме за процену квалитета програма у различитим врстама установа намењених деци предшколског узраста.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Садржај предмета</b><br><i>Теоријска настава:</i> нова парадигма и промене у разумевању предшколског васпитања и образовања; основна обележја савремених предшколских програма; глобализација и обликовање предшколског васпитања и образивања; полазишта у обликовању савремених предшколских програма; садржаји и структура предшколских програма; начела обликовања предшколских програма; показатељи квалитета савремених програма предшколског васпитања и образовања; светска искуства и модели предшколских програма; генеза програмских концепција и модела у нашој ближој и даљој прошлости; анализа нове концепције основа програма „Године узлета“ која се имплементира у предшколским установама Србије; истраживање предшколских програма и васпитно-образовне праксе у вртићима у свету; значај акционих истраживања и улога педагога у заједничком развијању промена у пракси.<br><i>Практична настава - вежбе:</i> Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената, расправу на унапред најављену тему и сучељавање мишљења, уз усмене презентације пројеката на тему везану за програмске садржаје са конкретним примерима из васпитно-образоване праксе. |
| <b>Литература</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Вудхед, М. (2012). <i>Различите перспективе о раном детињству</i>: теорија, истраживање и политика, Београд: Институт за педагогију и андрагогију ФФ и Центар за интерактивну педагогију.</li> <li>– Клеменовић, Ј. (2009). <i>Савремени предшколски програми</i>. Нови Сад : Савез педагошких друштава Војводине, Вршац : ВШССОВ „Михаило Палов“.</li> <li>– Крњаја, Ж., Павловић-Бренеселовић, Д. (2012). <i>Где станује квалитет: Политике грађења квалитета у предшколском васпитању</i>, књ. 1, Београд: Институт за педагогију и андрагогију ФФ.</li> <li>– Слуњски, Е. (2010). <i>Курикулум раног одгоја: истраживање и конструкција</i>, Загреб: Школска књига.</li> <li>– Петровић-Сочо, Б. (2007). <i>Контекст установе за рани одгој и образовање</i>, Загреб: Мали професор.</li> <li>– Копас, Е. (2010). <i>Предшколски програми у Србији</i>, Јагодина: Педагошки фак. Универзитета у Крагујевцу.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                          |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм :</b> Педагогија, Мастер академске студије                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Назив предмета:</b> Теорије и модели школе                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Статус предмета:</b> изборни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Услов:-</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Циљ предмета:</b><br>Оспособити студенте да анализирају и истражују темељна питања школе (дефинисање, функције, структура, организацијски обрасци...); развити критички и креативни однос према импликацијама које на школу има променљив друштвени контекст -промишљање релација између школе и макродруштвеног система                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Исход предмета:</b><br>Знања о темељним питањима школе; способности критичког промишљања фундаменталних проблема институционалног васпитања и образовања; познавање основних постулата различитих теорија и модела школе                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Садржај предмета</b><br><i>Теоријска настава:</i> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Школа – репрезент институционалног васпитања и образовања од Сумера до данашњих дана.</li> <li>- Темељне функције школе.</li> <li>- Криза школе и реформе школског система.</li> <li>- Однос школе и друштва – школа као основни чинилац социјализације.</li> <li>- Школа између апологетске и прогресивистичке позиције у друштву.</li> <li>- Основне теорије школе.</li> <li>- Савремене педагошке парадигме и будућност школе</li> </ul> <i>Практична настава:</i> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Духовно-научна теорија.</li> <li>- Структурално-функционална теорија.</li> <li>- Организацијско-социолошка теорија.</li> <li>- Интеракционистичка теорија.</li> <li>- Радикална критика школе</li> </ul> |
| <b>Литература</b><br>Tillmann, K. J. (1994): Теорије школе, Загреб: Едука<br>Јурић, В. (1999): Развојни пут школских теорија, У : Основи савремене педагогије, ур. Мијатовић, А. Загреб: Хрватски педагошко- књижевни збор<br>Holzman, L. (1997): Schools for Growth, Radical Alternatives to Current Educational Models, Mahwah, New Jersey, Lawrence Erlbaum Associates & Routledge, Taylor & Francis Group.<br>Костовић, С. (2005): Васпитни стил наставника, Нови Сад: Филозофски факултет                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм:</b> МАС Педагогија                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Назив предмета:</b> Социјална педагогија                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Статус предмета:</b> Изборни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Услов:</b> нема                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Циљ предмета</b><br>Проширивање знања студената о подручјима деловања социјалних педагога. Продубљивање сазнања о ризичним понашањима и поремећајима у социјалном понашању деце и младих, њиховој превенцији и третману. Развијање способности за разумевање холистичке условљености социјалнопедагошких појава, као и оспособљавање за рад и истраживање у области социјалне педагогије.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Исход предмета</b><br>Након завршеног курса студент ће умети да: идентификује ризичне и заштитне факторе у социјалном развоју деце и младих, креира и примени превентивне и интервентне социјалнопедагошке програме, реализује истраживања социјалнопедагошке теорије и праксе, изведе закључке у складу са међународним социјалнопедагошким искуствима и праксама.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Садржај предмета</b><br><i>Теоријска настава</i><br>Интердисциплинарност социјалне педагогије. Теоријске основе социјалне педагогије. Методологија истраживања на пољу социјалне педагогије. Методе и поступци социјалнопедагошких истраживања. Социјална природа васпитања и мобилност појединца у структури друштва. Социјализација – процес хуманизације појединца. Облици социјалног учења. Феноменологија поремећаја у социјалном понашању деце и младих. Нови социјалнопедагошки приступи у третману поремећаја у социјалном понашању младих. Педагошка методологија у функцији сагледавања и превенције појава педагошке виктимологије. Социјална заштита деце и породице. Професионални идентитет социјалних педагога.<br><i>Практична настава</i><br>Скице за дискусију у писаној форми за сваку тему; презентација реализованог истраживања на предложеној или слободно изабрану тему везану за програмске садржаје. |
| <b>Литература</b><br>Bouillet, D. i Uzelac, S. (2007). <i>Osnove socijalne pedagogije</i> . Zagreb: Školska knjiga.<br>Greenberg, M., Weissberg, R., Zins, J., Fredericks, L., Resnick, M. (2003). Enhancing school-based prevention and youth development through coordinated social, emotional and academic learning. <i>American Psychologist</i> , 58(6), 466-474.<br>Gutvajn, N. i Džinović, V. (2019). <i>Identitet neuspešnog učenika</i> . Beograd: Institut za pedagoška istraživanja.<br>Jevtić, B. i Knežević Florić, O. (2011). <i>Izazovi socijalnopedagoške delatnosti</i> . Niš: Filozofski fakultet.<br>Lebedina Manzoni, M. (2007). <i>Psihološke osnove poremećaja u ponašanju</i> . Jastrebarsko: Naklada Slap.<br>Zuković, S., Knežević-Florić, O., & Ninković, S. (2012). Adolescents' perception of coping strategies within families. <i>Ljetopis socijalnog rada</i> , 19(2), 275-296.                    |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм:</b> МАС Педагогија                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Назив предмета:</b> Социјална педагогија                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Статус предмета:</b> Изборни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Услов:</b> нема                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Циљ предмета</b><br>Проширивање знања студената о подручјима деловања социјалних педагога. Продубљивање сазнања о ризичним понашањима и поремећајима у социјалном понашању деце и младих, њиховој превенцији и третману. Развијање способности за разумевање холистичке условљености социјалнопедагошких појава, као и оспособљавање за рад и истраживање у области социјалне педагогије.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Исход предмета</b><br>Након завршеног курса студент ће умети да: идентификује ризичне и заштитне факторе у социјалном развоју деце и младих, креира и примени превентивне и интервентне социјалнопедагошке програме, реализује истраживања социјалнопедагошке теорије и праксе, изведе закључке у складу са међународним социјалнопедагошким искуствима и праксама.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Садржај предмета</b><br><i>Теоријска настава</i><br>Интердисциплинарност социјалне педагогије. Теоријске основе социјалне педагогије. Методологија истраживања на пољу социјалне педагогије. Методе и поступци социјалнопедагошких истраживања. Социјална природа васпитања и мобилност појединца у структури друштва. Социјализација – процес хуманизације појединца. Облици социјалног учења. Феноменологија поремећаја у социјалном понашању деце и младих. Нови социјалнопедагошки приступи у третману поремећаја у социјалном понашању младих. Педагошка методологија у функцији сагледавања и превенције појава педагошке виктимологије. Социјална заштита деце и породице. Професионални идентитет социјалних педагога.<br><i>Практична настава</i><br>Скице за дискусију у писаној форми за сваку тему; презентација реализованог истраживања на предложеној или слободно изабрану тему везану за програмске садржаје. |
| <b>Литература</b><br>Bouillet, D. i Uzelac, S. (2007). <i>Osnove socijalne pedagogije</i> . Zagreb: Školska knjiga.<br>Greenberg, M., Weissberg, R., Zins, J., Fredericks, L., Resnick, M. (2003). Enhancing school-based prevention and youth development through coordinated social, emotional and academic learning. <i>American Psychologist</i> , 58(6), 466-474.<br>Gutvajn, N. i Džinović, V. (2019). <i>Identitet neuspešnog učenika</i> . Beograd: Institut za pedagoška istraživanja.<br>Jevtić, B. i Knežević Florić, O. (2011). <i>Izazovi socijalnopedagoške delatnosti</i> . Niš: Filozofski fakultet.<br>Lebedina Manzoni, M. (2007). <i>Psihološke osnove poremećaja u ponašanju</i> . Jastrebarsko: Naklada Slap.<br>Zuković, S., Knežević-Florić, O., & Ninković, S. (2012). Adolescents' perception of coping strategies within families. <i>Ljetopis socijalnog rada</i> , 19(2), 275-296.                    |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм :</b> Педагогија, Мастер академске студије                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Назив предмета:</b> Имплицитни курикулум школе                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Статус предмета:</b> изборни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Услов:-</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Циљ предмета:</b><br>Стицање знања о теоријском конструкту имплицитни курикулум школе; Разумевање формативног утицаја имплицитног (скривеног) курикулума - разноврсних контекстуалних, соцоио-културних и интеракцијско-комуникацијских чинилаца васпитнообразовног процеса на ученички доживљај школе, искустава и постигнућа; Развијање сензибилитета и компетнција студената за анализирање и критичко проучавање сложености и слојевитости тих утицаја, првенствено релација климе и културе школе са когитивним афективним и социјалним исходима школовања и квалитетом школског образовања.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Исход предмета:</b><br>Од студента се након курса очекује да:<br>- покаже свеобухватно разумевање школе као сложеног соцоио-културног миљеа одрастања, интерперсоналних односа, социјалне интеракције и комуникације;<br>- идентификује и опише специфичности педагошке интеракције и комуникације;<br>- покаже темељно разумевање појма имплицитни (скривени, невидљиви, прикривени) курикулум школе, култура школе, разредно-наставна и школска клима и сродних појмова;<br>- демонстрира познавање традиционалних и савремених приступа, метода и техника мерења разредне/школске климе и културе.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Садржај предмета</b><br><i>Теоријска настава:</i><br>Појам, значење, детерминанте и функције имлицитног курикулума (теоријска и историјска становишта); Основни аспекти и димензије импицитног курикулума школе; Школа као соцоикултурни миље одрастања и специфичности педагошке интеракције и комуникације; Карактеристике интерперсоналних (са)односа субјеката у васпитању и образовању (структуре, хијерархија, социјална перцепција, емоције ставови, потребе, уверења и очекивања, искуства и значења); Наставник и имплицитни курикулум (уверења, рутине, стил, ритуали, сценарији и синопсиси; Социјализацијски и дискриминаторски дискурс имплицитног курикулума (маргинализовање, селективност, стигматизације); Имплицитни курикулум и култура школе; Школска и разредна клима (дефинисање и мерење); Импликације скривеног курикулума; Одговорност професионалаца у васпитању за креирање позитивног контекста учења и поучавања.<br><i>Практична настава</i><br>Анализа истраживања разредне климе, климе и културе школе, израда и презентација семинарског рада на предложену или слободно изабрану тему везану за програмске садржаје                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Литература:</b><br>Вашић, S. (2000). Koncept prikrivenog kurikuluma, Napredak, 141 (2), 170-180<br>Бошњак, Б. (1997). Друго лице школе, Загреб: Алинеа;<br>Братанић, М. (1990). Интеракцијско-комуникацијски аспект одгоја, Загреб: Школска књига;<br>Domović, V. (2003). Školsko ozračje i učinkovitost škole, Jastrebarsko: Naklada Slap, 2003.<br>Ђерманов. Ј. (2007). Школска клима као детерминанта и чинилац побољшања квалитета у образовању: концептуализација и мерење; Зборник радова: Европске димензије промена образовног система у Србији, Књ. 2, На путу ка "Европи знања", (ур. О Гајић ) Нови Сад: Филозофски факултет, стр. 323-336.<br>Ђерманов Ј., Костовић С., (2008).Разредна клима: од пионирских истраживања до савременог приступа, Нови Сад, Зборник Одсека за педагогију (22), стр. 44-62.<br>Ђерманов Ј., Костовић С., Ољача М.(2009). Култура школе: према неопходном разумевању квалитета и одрживе промене у образовању, Европске димензије промена образовног система у Србији, Зборник радова, књига 5, (ур. О. Гајић) Нови Сад: Филозофски факултет, Стр. 19-36;<br>Jackson, P. W. (1990). Life in classrooms, Teachers College Press, New York.<br>Костовић, С. (2005). Васпитни стил наставника, Нови Сад: Савез педагошких друштава Војводине;<br>Mlinarević, V. (2016) Implicitne poruke u skrivenom kurikulumu savremene škole, Život i škola: časopis za teoriju i praksu odgoja i obrazovanja, Vol. LXII, No. 2, 13–26. |

Nikšić Rebihić, E., & Novosel, V. (2018). Implikacije skrivenog kurikuluma. U: Zbornik radova: Ka novim iskoracima u odgoju i obrazovanju, br.2, str.350-360.

Pavičić Vukičević, J. (2013). Uloga implicitne teorije nastavnika u skrivenom kurikulumu suvremene škole, Pedagoški istraživanja, 10 (1), 119–133.

Previšić, V. (2010) Socijalno i kulturno biće škole: Kurikulumske perspektive, Pedagoški istraživanja, 7 (2), 165–176.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм : МАС Педагогија</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Назив предмета: Савремена породица и родитељство</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Статус предмета: И</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Број ЕСПБ:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Услов:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Циљ предмета:</b> Проширивање знања о породичним односима кроз концепте релевантних теорија о породици; разумевање карактеристика и изазова родитељства у условима савременог друштвеног контекста; сагледавање улоге и значаја родитељског васпитног стила на развој детета; усвајање знања о могућностима оснаживања родитељских компетенција.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Исход предмета:</b> Студент ће умети да: препозна могућности за оснаживање породичног система; примени стечена знања у процесу идентификовања и разумевања проблема савременог родитељства; успостави партнерски однос и оствари ефикасну комуникацију са родитељима; стручно делује у циљу развоја родитељских компетенција и педагошког образовања родитеља.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Садржај предмета</b><br><i>Теоријска и практична настава:</i> Педагошке импликације различитих теоријских оријентација у проувању породице и породичних односа. Функционалност породичног система и родитељство. Изазови и проблеми савремене породице и родитељства. Концепт и димензије савременог родитељства. Традиционални и савремени поглед на родитељске улоге. Родитељство у различитим фазама животног циклуса породице. Интегративни модел родитељства. Мотивација за родитељство. Доживљај родитељства. Контекстуални модел родитељских васпитних утицаја - детерминанте родитељског понашања. Родитељске вредности, ставови и очекивања. Васпитни стилови родитеља и њихов утицај на развој деце. Међугенерациски трансфер васпитних поступака родитеља. Алтернативни облици породичног живота и родитељство - самохрано родитељство, родитељство у хранитељским и усвојитељским породицама. Мајчинство и очинство - усклађивање родитељске и професионалне улоге. Специфичности и начела саветодавног рада са родитељима. Облици друштвене подршке породици и родитељима. Стратегије развоја родитељских компетенција. Модели педагошког образовања родитеља. |
| <b>Литература:</b><br>- Zuković, S. (2012). <i>Porodica kao sistem – funkcionalnost i resursi osnaživanja</i> . Novi Sad: Pedagoško društvo Vojvodine.<br>- Bodroški Spariosu, B. (2010). <i>Postupci roditelja u vaspitanju dece i njihov međugeneracijski transfer</i> . Beograd: Filozofski fakultet.<br>- Zuković, S., Popović, D., Slijepčević, S. (2019). Capacity of the Family System for Peer Violence Prevention. <i>The New Educational Review</i> , 56, 2, 161-171.<br>- Janković, J. (2010). <i>Pristupanje obitelji – sustavni pristup</i> . Zagreb: Alinea.<br>- White, J. M., Klein, D. M. (2008). <i>Family Theories</i> . Los Angeles, London, New Delhi: Sage Publications.<br>- <i>Jačanje porodica iz osetljivih grupa - Pogled na mogućnosti</i> (2018). Beograd: UNICEF<br>- Lacković-Grgin, K. (2010). Doživljaj i praksa roditeljstva u različitim životnim razdobljima. <i>Društvena istraživanja</i> , 20(4), 1063-1083.                                                                                                                                                                                                                            |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм:</b> МАС Педагогија                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Назив предмета:</b> Педагошка превенција поремећаја у социјалном понашању                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Статус предмета:</b> Изборни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Услов:</b> нема                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Циљ предмета</b><br>Стицање знања о савременим теоријама, резултатима истраживања и праксама педагошке превенције поремећаја у социјалном понашању. Развијање компетенција за самостално креирање програма педагошке превенције.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Исход предмета</b><br>Након завршеног курса студент ће бити способан да: разуме основне концепте у области педагошке превенције поремећаја у социјалном понашању, опише моделе превенције, уочи основне карактеристике програме педагошке превенције, критички анализира научне доказе о превентивним програмима, креира програме превенције у образовним институцијама, породици, групи вршњака и заједници.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Садржај предмета</b><br><i>Теоријска настава</i><br>Појмовна одређења ризичних понашања и поремећаја у социјалном понашању деце и младих. Врсте и нивои превенције (универзална, селективна, индигована). Теоријске основе превенције. Социјално-еколошки модел и концепт ризичних и протективних фактора. Концепт резилијентности. Концепт позитивног развоја. Превентивни програми усмерени на појединца. Превентивни програми усмерени на породицу. Превентивни програми усмерени на васпитно-образовне институције. Превентивни програми усмерени на заједницу. Научна утемељеност педагошке превенције поремећаја у социјалном понашању. Улоге социјалних педагога у превентивним програмима.<br><i>Практична настава</i><br>Критичка анализа резултата истраживања о ризичним и протективним факторима у различитим васпитним срединама (породица, школа, вршњаци, заједница). Анализа карактеристика ефективних програма превенције поремећаја у социјалном понашању деце и младих. Креирање и презентација једноставних програма педагошке превенције. |
| <b>Литература</b><br>Bašić, J. (2009). <i>Teorije prevencije: prevencija poremećaja u ponašanju i rizičnih ponašanja dece i mladih</i> . Zagreb: Školska knjiga.<br>Durlak, J. A. (1997). <i>Successful prevention programs for children and adolescents</i> . New York: Plenum.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм :</b> МАС Педагогија                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Назив предмета:</b> Музејска педагогија                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Статус предмета:</b> изборни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Услов:</b> -                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <p><b>Циљ предмета</b> Сагледавање тенденција развоја музејске педагогије код нас и у свету; Проширивање знања о теоријским оквирима васпитно-образовног рада у музеју и сагледавање њихових практичних импликација; Оспособљавање студената за вођење музејских играоница и радионица, односно за употребу савремених образовних метода, стратегија и технологија у музеју; Развијање способности за креирање педагошких програма у музеју и њихову евалуацију; Стицање компетенција потребних за рад музејског педагога.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <p><b>Исход предмета</b> По завршетку овог курса студенти би требало да умеју да:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Наведу и образложе тенденције развоја музејске педагогије;</li> <li>– Идентификују и сумирају прецизне импликације примене различитих теоријских перспектива у васпитно-образовном раду у музеју;</li> <li>– Примене савремене образовне стратегије, методе и поступке у музеју;</li> <li>– Креирају музејске образовне програме и педагошке радионице за различите категорије посетилаца.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <p><b>Садржај предмета</b></p> <p><i>Теоријска настава</i> Образовна релевантост музеја; Развој васпитно-образовне функције музеја кроз историју; Музеј као место доживотног учења; Учење у музеју – учење базирано на музејским колекцијама; Теорије учења базиране на искуству и њихова примена у музејском контексту – Дјуијева теорија искуства, мишљења и учења, Пијажеова развојна теорија, Виготскова социо-културна теорија, Брунерова концепција учења; Гарднерова теорија вишеструких интелигенција; Стварање значења: нова парадигма учења у музеју; Теоријско-методолошка питања методике васпитно-образовног рада у музеју; Педагошко-методичке одреднице образовно-васпитног рада музејског педагога; Методичко компоновање питања и задатака у функцији упознавања артефаката у музеју; Методички поступци и технике сценске игре у доживљавању и разумевању музејских артефаката; Педагошки програми у музејима – претпоставке и могућности; Критичка педагошка пракса у музеју.</p> <p><i>Практична настава: вежбе</i> Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената, учење откривањем, расправу на унапред најављену тему и сучељавање мишљења. Израда семинарског рада на предложеној или слободно изабрану тему везану за програмске садржаје. Презентација семинарског рада/пројекта.</p> |
| <p><b>Литература</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Deloš, B. (2006). <i>Virtuelni muzej</i>. Beograd: CLIO;</li> <li>– Makdonald, Š. (ur.) (2014). <i>Vodič kroz muzejske studije</i>. Beograd: CLIO;</li> <li>– Marstin, Dž. (ur.) (2013). <i>Nova muzejska teorija i praksa</i>. Beograd: CLIO;</li> <li>– Milutinović, J. (2003). <i>Humanistički pristup vaspitno-obrazovnoj ulozi muzeja</i>. Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine; Vršac: Viša škola za obrazovanje vaspitača;</li> <li>– Milutinović, J., Gajić, O., Klemenović, J. (2008). Muzeji kao centri učenja: Umetnička dela u funkciji razvoja percepcije i dečjeg stvaralaštva. U B. Kulić, Đ. Randaco (ur.), <i>Oseti umetnost: interkulturalno iskustvo u muzejskoj edukaciji</i>, (119-265). Novi Sad: Galerija Matice srpske, 186–190;</li> <li>– Милутиновић, Ј. (2019). Савремене тенденције у образовању – критичка педагошка пракса у музеју. <i>Теме</i>, 43(1), 53-68.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм:</b> МАС Педагогија                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Назив предмета:</b> Квалитативна истраживања у педагогији                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Статус предмета:</b> Изборни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Услов:</b> нема                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Циљ предмета</b><br>Разумевање епистемолошких претпоставки квалитативних истраживања у педагогији. Проширивање знања о карактеристикама квалитативних истраживања. Развијање компетенција за самостално планирање и реализацију квалитативних истраживања педагошких феномена.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Исход предмета</b><br>Након завршеног курса студент ће бити способан да: разуме улогу и значај квалитативних истраживања у педагогији, опише врсте квалитативних истраживања, самостално планира и реализује квалитативна истраживања на подручју васпитања и образовања, критички промишља педагошку праксу и прати стручну и научну литературу.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Садржај предмета</b><br><i>Теоријска настава</i><br>Епистемолошки плурализам у педагошким истраживањима. Претпоставке квалитативне истраживачке парадигме. Квалитативни нацрти педагошких истраживања и проучавања. Методе квалитативних истраживања. Етапе квалитативних истраживања. Истраживачка питања у квалитативним студијама. Узорковање у квалитативним педагошким истраживањима. Акциона истраживања. Студије случаја. Утемељена теорија. Феноменолошка истраживања. Етнографска истраживања. Интервјуисање. Квалитативно посматрање. Мрежа конструката. Анализа дискурса. Проблем обраде података у квалитативним истраживањима. Методолошка триангулација. Нова кретања у методологији педагошких истраживања: теорија хаоса, евалуацијска парадигма.<br><i>Практична настава</i><br>Презентација студијског пројекта истраживања на предложену или слободно изабрану тему везану за програмске садржаје. |
| <b>Литература</b><br>Halmi, A. (2005). <i>Strategije kvalitativnih istraživanja u primijenjenim društvenim znanostima</i> . Jastrebarsko: Naklada Slap.<br>Knežević Florić, O. i Ninković, S. (2012). <i>Horizonti istraživanja u obrazovanju</i> . Novi Sad: Filozofski fakultet.<br>Popadić, D., Pavlović, Z. i Žeželj, I. (2019). <i>Alatke istraživača</i> . Beograd: Clio.<br>Шевкушић, С. (2011). <i>Квалитативна истраживања у педагогији</i> . Београд: ИПИ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм :</b> Педагогија, Мастер академске студије                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Назив предмета:</b> Евалуација школе                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Статус предмета:</b> изборни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Број ЕСПБ:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Услов:</b> Положен испит из предмета Евалуација у образовању                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Циљ предмета:</b> Проширивање знања о савременим теоријским, истраживачким и практичним аспектима школске евалуације; Развијање компетенција студената за самосталан и тимски рад у планирању и реализацији интерне и екстерне евалуације школе; Развијање способности за анализу и примену образовних стандарда, креирање индикатора квалитета и инструмената за евалуацију школе.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Исход предмета:</b> По завршетку овог курса студенти: знају кључна обележја савременог концепта и система евалуације квалитета школског образовања; могу да идентификују основне modele евалуације школе и њихове компоненте; објасне сврху различитих врста евалуације и уоче сличности и разлике између традиционалних и савремених облика, метода и техника евалуације; умеју да креирају инструменте за евалуацију и да према дефинисаним образовним стандардима и индикаторима квалитета: анализирају, извештавају, презентују и интерпретирају резултате интерне и екстерне евалуације школе.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Садржај предмета</b><br><i>Теоријска настава: предавања</i><br>Основни појмови и компоненте школске евалуације; Развој савременог концепта школске евалуације; Стандарди квалитета и образовни индикатори у евалуацији школе; Модели школске ефективности; Евалуативни приступи – системни приступ; Традиционалне и савремене форме евалуације школе; Критеријуми евалуације (програми, процеси и актери); Методе, технике и инструменти евалуације; Примена образовних стандарда, креирање индикатора квалитета и инструмената за евалуацију школе; Планирање, реализација, анализа и интерпретација резултата евалуације и унапређивање васпитно-образовног рада школе;<br><i>Практична настава: вежбе</i><br>Анализа националног модела школске самоевалуације; Пројектовање и усмена презентација нацрта евалуационог истраживања                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Литература:</b><br>Bezinović, P. (2010). <i>Samovrednovanje škola</i> , Zagreb: Agencija za odgoj i obrazovanje / Institut za društvena istraživanja<br>Đermanov, J. (2005). Inovativne forme evaluacije vaspitnoobrazovnog procesa u reformisanoj školi u: <i>Reforma školskog sistema u uslovima tranzicije II</i> , [ur. E. Kamenov]. Filozofski fakultet (Novi Sad: Tampograf ), str. 57-67.<br>Đermanov, J. (2006), Modeli školske samoevaluacije u: <i>Reforma sistema vaspitanja i obrazovanja u Republici Srbiji-Rezultati komparativnih i prakseoloških proučavanjau</i> [r. Emil. Kamenov].-FilozofskiFakultet u Novom Sadu, (Novi Sad: Tampograf). str. 293-303.<br>Đermanov,J. (2006), Školska samoevaluacija i razvoj kulture evaluacije u vaspitanju i obrazovanju u : <i>Razvoj sistema vaspitanja i obrazovanja u uslovima tranzicije III</i> , [ur. E. Kamenov].- Filozofski fakultet Novi Sad, Prirodno-matematički fakultet u Novom Sadu, Učiteljski fakultet u Somboru, ( Novi Sad: Tampograf) str. 316-329.<br>European Comission (2000). <i>European report on quality of school education: Sixteen quality indicators</i> .<br>European Commission (2004). <i>Evaluation of schools providing compulsory education in Europe</i> , Eurydice<br>Guba, E.G.& Lincoln, Y. S. ( 1989). <i>Fourth Generation Evaluation</i> . Newbury Park, London New Delhi,Saga Publication.<br>Хавелка, Н. и сарадници (2001). <i>Систем за праћење и вредновање квалитета образовања</i> . Београд<br>Halmi, A.(2009). Programi evaluacije i evaluacijska istraživanja u društvenim znanostima. Jastrebarsko: Naklada Slap, (odabrana poglavlja).<br>MacBeath, J. E., & Mortimore, P. (2001). <i>Improving School Effectiveness</i> . Maidenhead: Open University Press.<br>Portin, B, Beck LG, Knapp M & Murphy J, 2003, <i>Self-reflective Renewal in Schools</i> , Westport, Wisconsin, Praege<br>ОЕЦД (1998) <i>Школе и квалитет</i> . Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.<br>Пастуовић, М. (1999) Теорија вредновања у: <i>Едукологија</i> , Загреб: Знамен.<br>Scheerens, J.& Bosker, R. (1997). <i>The Foundations of Educational Effectiveness</i> , London: Pergamon.<br>Збирка текстова: <i>Евалуација школе</i> (ур.) Ђукић, М., Ј.Ђерманов (2006 ). |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм : Педагогија, МАС</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Назив предмета: Високошколска педагогија</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Статус предмета: Изборни</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Број ЕСПБ: 6</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Услов:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <p><b>Циљ предмета</b> Упознавање са историјским развојем и савременим перспективама високог образовања. Сагледавање праваца реформе високог образовања у националном и међународном контексту, као и њиховог значаја за унапређивање квалитета у високом образовању; Стицање знања о различитим аспектима система високог образовања; Упознавање са основним елементима високошколске дидактике; Разумевање и постављање теоријски заснованих и релевантних истраживачких проблема из области високошколске педагогије.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <p><b>Исход предмета</b> По завршетку курса студенти би требало да умеју да:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Препознају и идентификују кључне изазове у високошколској педагогији у светлу најновијих образовних и друштвених трендова;</li> <li>– Сумирају и интегришу владајуће ставове о развоју и унапређењу квалитета високог образовања у националном и међународном контексту;</li> <li>– Критички процењују актуелне тенденције образовне политике и реформи високог образовања;</li> <li>– Креирају план рада и педагошке подршке студентима у учењу и студирању.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <p><b>Садржај предмета</b></p> <p>Теоријска настава Високошколско образовање у систему образовања – темељно одређење и кључни појмови. Квалитет у високом образовању. Методе и поступци контроле и унапређења квалитета (акредитација, евалуација, самовредновање). Рангирање и вредновање студијских програма, факултета и универзитета у међународној перспективи. Реформе високог образовања. Болоњски процес и стварање "Европског простора високог образовања". Исходи учења у високом образовању и компетенције дипломираних студената. Високошколска дидактика и савремене методе у високошколској настави. Нове информацијске технологије у високом образовању. Институције високог образовања. Студентско тело и универзитетски наставници. Финансирање високог образовања, тржишне снаге и савремени процеси приватизације у високом образовању. Научна истраживања и повезаност и интеграција науке и наставе.</p> <p>Практична настава-Вежбе: Дискусије и изношење личног критичког става уз адекватно аргументовање. Израда и презентација семинарског рада на одабрану тему. Проучавање литературе и истраживачки рад.</p> |
| <p><b>Литература</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Altbach, P., Reisberg, L., &amp; L. E. Rumbley (2009). Trends in Global Higher Education: Tracking an Academic Revolution, UNESCO.</li> <li>– Bok, D. (2005). Univerzitet na tržištu. Beograd: Clio.</li> <li>– Bodroški Spariosu, B. (2017). Univerzitetsko obrazovanje pred stalnim izazovima. Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju, Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu.</li> <li>– Bodroški Spariosu, B. (2012). Komercijalizacija visokoškolskog obrazovanja i različiti pristupi osiguranju kvaliteta. Nastava i vaspitanje, 61(4), 645-661.</li> <li>– Lungulov, B. (2017). Pedagoški aspekti primene koncepta ishoda učenja u visokoškolskoj nastavi. Godišnjak Filozofskog fakulteta u Novom Sadu, 17(2), 243- 257.</li> <li>– Lungulov, B. (2015). Demokratskost i dostupnost visokog obrazovanja: formalni okvir i socijalna dimenzija reformskih procesa. Pedagoška stvarnost, 61(2), 228-239.</li> </ul>                                                                                                                               |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм :</b> МАС, Педагогија                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Назив предмета:</b> Морални развој и морално васпитање                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Статус предмета:</b> Изборни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Услов:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Циљ предмета</b><br>Разумевање и критичко испитивање различитих теоријских полазишта о моралном развоју и васпитању. Оспособљавање за сагледавање моралог развоја и васпитања личности у социјалном контексту.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Исход предмета</b><br>По завршетку овог курса студенти би требало да умеју да: <ul style="list-style-type: none"> <li>– Критички анализирају различита теоријска полазишта о моралном развоју и васпитању;</li> <li>– Дискутују о проблему универзализације вредности;</li> <li>– Укажу на место и улогу породице, вршњачке групе и школе у моралном развоју;</li> <li>– Критички оцене морално васпитање у програму васпитно-образовног рада школе.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Садржај предмета</b><br><i>Теоријска настава</i><br>Морални развој као део целовитог развоја и васпитања личности. Теоријско-методолошки проблеми и приступи у истраживању моралног развоја и васпитања. Социјалне и моралне вредности. Проблем универзализације. Морална хетерономија и морална аутономија. Циљеви моралног васпитања. Фазе моралног развоја. Место и улога васпитних чинилаца (породице, вршњачке групе, школе) у моралном развоју. Садржаји, принципи и методе моралног васпитања. Модели моралног васпитања. Морално васпитање у програму васпитно-образовног рада школе. Начела израде програма моралног васпитања.<br><i>Практична настава</i><br>У раду семинара активно учествују студенти уз менторско вођење наставника. Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената, учење откривањем, расправу на унапред најављену тему и сучељавање мишљења. Израда семинарског рада на предложену или слободно изабрану тему везану за програмске садржаје. Презентација семинарског рада. |
| <b>Литература</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Antonijević, R. (2013). Aspects of moral education in primary school; in M. Despotović, E. Hebib &amp; B. Németh (Eds.), <i>Contemporary issues of education quality</i>. Belgrade: Faculty of Philosophy, IPA; University of Pécs, Faculty of Adult Education and HRD.</li> <li>– Jevtić, B. (2012). <i>Pedagogija moralnosti</i>. Niš: Filozofski fakultet u Nišu.</li> <li>– Letić, M. (2015). <i>Značaj moralnih i liderskih svojstava za ostavrenje darovitosti</i>. (Neobjavljena doktorska disertacija). Novi Sad: Filozofski fakultet.</li> <li>– Miočinović, M: (2004). <i>Moralni razvoj i moralno vaspitanje: kognitivno-razvojno shvatanje</i>. Beograd: Institut za pedagoška istraživanja.</li> <li>– Stojanović, A. (2008). <i>Metodološki pristupi moralnom vaspitanju</i>. Vršac: Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitača „Mihailo Palov“.</li> </ul>                                                                                                |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм :</b> МАС Педагогија                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Назив предмета:</b> Стратегије ефикасног образовања                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Статус предмета:</b> изборни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Услов:</b> нема                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Циљ предмета:</b> Упознавање са теоријским основама и методичким аспектима овладавања савременим техникама и стратегијама успешног учења; Упознавање са начинима подстицања стваралачке активности и самосталног рада ученика и студената; Неговање партнерских односа у образовном процесу (дијалог, толеранција); Развој компетенција за самоусмерено учење; Примена технике активног слушања и ефикасног учења у функцији самообразовања; Коришћење савремене информационо-комуникационе технологије у образовном процесу.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Исход предмета</b><br>Студент познаје основна обележја саморегулисаног учења и примењује стратегије ефикасног образовања; Познаје савремене трендове, нове образовне технологије и информационо-комуникационе технологије у образовању; Способан је да примени своје комуникацијске компетенције у процесу кооперативних облика рада (тимови и сарадничке групе); Креира ситуације за ефикасно учење и самостални истраживачки и стваралачки рад; Оспособљен је за самообразовање, развој креативности и критичко мишљење.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Садржај предмета</b><br>Терминолошка и појмовна одређења: доживотно образовање, учење, метаучење; Концепти организације која учи и друштва које учи/друштва знања; Нове информационо-комуникацијске технологије у концепту доживотног учења; Савремени трендови, нове образовне технологије и образовни процес; Стилски учења и когнитивни стилови; Метакогнитивне стратегије учења; Методика учења учења; Учење као (интер)персонални процес; Кооперативни облици рада – тимови и сарадничке групе; Квалитет и евалуација образовног процеса.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Литература:</b><br>- Radulović, B. & Gajić, O. (2018). Cognitive scheme as an innovative effective learning strategy. In Karabašić, D., Vukotić, S. & Maksimović, M. (eds.), <i>Innovation as an initiator of the development „Innovations-basis for development“</i> , <i>International thematic monograph-thematic proceedings</i> (pp. 118-137). Belgrade: Faculty of Applied Management, Economy and Finance.<br>- Колс, М.-Бајт, Ч.-Браун, П. (2004). <i>Научите да учите</i> . Београд: Креативни центар.<br>- Gajić, O. (2007): Efikasnost visokoškolske nastave i metakognitivne strategije učenja studenata, u: <i>Evropske dimenzije promena obrazovnog sistema u Srbiji. Sistem obrazovanja u Srbiji u vertikalni evropskih vrednosti</i> , Tematski zbornik, knj. 3 / <i>European Dimensions of Changes in the Educational System in Serbia. The education system in Serbia in the vertical of European values</i> , (ured. O. Gajić), <i>Proceeding of Papers</i> , Novi Sad: Filozofski fakultet, str. vol. 3: 189-207.<br>Ivanović, J. – Španović, S. – Gajić, O. (2014). <i>Od samousmerenog do kooperativnog učenja u medijskom okruženju</i> , Subotica: Učiteljski fakultet na mađarskom nastavnom jeziku, Univerzitet u Novom Sadu |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм :</b> Педагогија, МАС                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Назив предмета:</b> Медијска педагогија                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Статус предмета:</b> Изборни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Услов:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <p><b>Циљ предмета</b> Увиђање могућности и значаја медија као информативног облика образовања и целоживотног учења. Оспособљавање студената за анализу образовних медијских садржаја. Разумевање улоге медија као извора информалног облика образовања у целоживотног образовању и учењу. Разумевање и анализа употребе нових медија и медијских садржаја у образовном и васпитном контексту. Сагледавање значаја медијске писмености и критичког мишљења у употреби медија.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <p><b>Исход предмета</b> По завршетку курса студенти би требало да умеју да:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Разумеју значај употребе нових медија и медијских садржаја у васпитном и образовном контексту;</li> <li>– Објасне теоријска полазишта и практичне импликације израде адекватних медијских садржаја за потребе различитих група корисника и учесника у образовном процесу;</li> <li>– Примењују различите технике анализе медијског садржаја и употребе нових медија у васпитном и образовном раду;</li> <li>– Анализирају и критички процењују примену нових медија у настави;</li> <li>– Креирају предлоге и програм рада за развој критичког мишљења и медијске писмености учесника у васпитно образовном процесу;</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                         |
| <p><b>Садржај предмета</b></p> <p><i>Теоријска настава</i> Медији као изражајно средство и као средство образовања и васпитања; Нови медији и целоживотно образовање; Медији у контексту информалног образовања; Штампa, филм, радио, телевизија, интернет као аспекти иновација у васпитно-образовном процесу; Друштвене мреже и информално учење и образовање; Медијски садржаји за децу, младе и одрасле у образовном контексту; Анализа едукативних аспеката медијских садржаја и њихових импликација у васпитно образовном контексту; Значај критичког мишљења и критичког прихватања медијских садржаја; Развој медијске писмености у формалном образовању; Улога медија у будућности и развој формалног и информалног образовања под утицајем нових медија.</p> <p><i>Практична настава</i> Дискусије и изношење личног критичког става уз адекватно аргументовање. Израда и презентација семинарског рада на одабрану тему. Проучавање литературе и истраживачки рад.</p> |
| <p><b>Литература</b></p> <p>Gone, Ж. (1998). <i>Obrazovanje i mediji</i>. Beograd: Clio.</p> <p>Milenković, S. (2008). <i>Mediji i obrazovanje</i>. Ruma: Grafam promet.</p> <p>Vlahović, B. M. (2001): <i>Putevi inovacija u obrazovanju</i>. Zagreb: Educa.</p> <p>Lemiš, D. (2008). <i>Deca i televizija</i>. Beograd: Clio.</p> <p>Lievens, E. (2010). <i>Protecting Children in the Digital Era</i>. Leiden/Boston: NIJHOFF.</p> <p><i>Deca u medijskom ogledalu: predstave o deci u informativnim medijima u Srbiji</i>. (2011). Beograd: UNICEF.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм :</b> МАС Педагогија                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Назив предмета:</b> Образовање за људска права и демократију                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Статус предмета:</b> изборни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Услов:</b> нема                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Циљ предмета:</b> упознавање студената са основним појмовима, приступима и моделима промовисања и заштите људских права и демократских вредности у систему васпитања и образовања; стицање знања о повезаности остваривања људских права са демократизацијом образовног система те мотивисање студената за учешће у трансформацији образовних и других јавних установа у демократске.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Исход предмета:</b> студент разуме основне појмове, приступе и моделе промовисања и заштите људских права и остваривања демократских вредности; разуме повезаност остваривања људских права са демократизацијом образовног система те активно учествује у трансформацији образовних и других јавних установа у демократске.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Садржај предмета</b><br><i>Теоријска и практична настава</i><br>-Дискурс људских права у образовању и демократизација образовања;<br>-Међународни и национални документи о људским правима и образовању за демократију;<br>-Теоријски приступи и програмски модели образовања за демократију и људска права;<br>-Програми образовања за људска права и демократију у образованом систему Србије;<br>-Школа и заједница у контексту неговања демократских вредности и поштовања људских права;<br>-Зашто промишљати демократију у школи на свим нивоима и међу свим учесницима образовног процеса?<br>-Зашто и како демократизовати живот и рад школе?<br>-Школа као заједница која учи.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Литература:</b><br>основна:<br>- <i>Разумевање људских права: приручник о образовању за људска права</i> (2005). Београд : Министарство за људска и мањинска права СиЦГ : Београдски центар за људска права;<br>- Клеменовић, Ј. (2010). Демократизација образовања кроз афирмисање концепта људских права и наставу грађанског васпитања, У Гајић, О. (ур.) <i>Европске димензије промена образовног система у Србији</i> : Тематски зборник, књ. 6, (89-108), Нови Сад : Филозофски факултет, Одсек за педагогију;<br>- Budić, S., Andevski, M. Gajić, O. (2015). <i>Obrazovanje za ljudska prava između teorije i prakse</i> . Novi Sad: Univerzitet u Novom Sadu, str. 8-83.<br>допунска:<br>- Јоксимовић, С. (2005). <i>Васпитање младих за демократију</i> , Београд: Институт за педагошка истраживања.<br>- Анђелић, Н. (2008). <i>Кратка повјест људских права</i> , Сарајево: Центар за људска права Универзитета.<br>- Gajić, O., Lungulov, B. (2014). <i>Obrazovanje za ljudska prava i aktivizam mladih u višekulturnom društvu</i> , U: <i>Zbornik radova 2. Međunarodne znanstvene konferencije Pedagogija, obrazovanje i nastava</i> (275-282), Mostar: Fakultet prirodoslovno matematičkih i odgojnih znanosti, Sveučilište u Mostaru. |



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм :</b> МАС Педагогија                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Назив предмета:</b> Омладински активизам                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Статус предмета:</b> изборни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Услов:</b> нема                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Циљ предмета</b><br>Упознавање теорија о социјалном образовању и разноврсних контекста омладинског рада; Препознавање формалног, неформалног и информалног образовања у Европи; Усвајање теоријских знања и практичних вештина у раду са конфликтима; Стицање знања и развој компетенција потребних за индивидуални и групни рад са младима на личном и социјалном развоју, самопоуздању, развијању вредности и ставова те комуникацији и узимању активног учешћа у заједници; Упознавање са концептима људских права и поштовање различитости у раду са младима;                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Исход предмета</b><br>- Студент познаје развојни рад са младима у заједници и примењује методе неформалног и информалног образовања и социјалног образовања; Осмишљава креативно провођење слободног времена младих; креира програм превенције и сузбијања ризичног понашања и креативног решавања проблема и конфликта кроз информално образовање; Разуме различите теорије и њихов утицај на деловање младих људи у различитим окружењима омладинског рада; Познаје и поштује равноправност и демократске вредности и промовише концепт људских права и различитости у раду са младима.                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Садржај предмета</b><br><i>Теоријска настава:</i> Дефиниција омладинског рада у заједници; Упознавање са социјалним, неформалним и информалним образовањем; Упознавање са младим људима у заједници; Улога омладинских радника у заједници; Значај локалне културе; Увод у самосвесност; Искуствено учење; Заштита права деце;<br><i>Практична настава:</i><br>Дефинисање и разумевање конфликта на микро и макро нивоу; Лични приступи конфликту и разликама, разумевање опажања и предрасуда; Развијање знања, вештина и ставова за креативан рад на прихватању разлика; Демократичност и отвореност образовних институција; Теоријски приступи и модели образовања за демократију и људска права; Друштвена заједница у контексту неговања демократских вредности и поштовања људских права. |
| <b>Литература:</b><br>- Andevski, M. – Gajić, O. – Budić, S. (2012). <i>Omladinski rad u potrazi za identitetom (Diskurs nauke i profesije)</i> , Vršac: Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitača.<br>- Huskins, J. (1996): <i>Quality work with young people. Developing social skills and diversion from risk</i> . A handbook for those working with young people, youth workers, teachers, managers and trainers, Bristol.<br>- Марковић, Д. (уред.) (2005): <i>Неформално образовање у Европи</i> . Корак ка препознавању неформалног образовања у СЦГ, Београд: Група „Хајде да...“;<br>- Budić, S., Andevski, M. Gajić, O. (2015). <i>Obrazovanje za ljudska prava između teorije i prakse</i> . Novi Sad: Univerzitet u Novom Sadu, str. 8-83.                             |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм : МАС Педагогија</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Назив предмета: Партнерство породице и васпитно-образовних институција</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Статус предмета: И</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Број ЕСПБ:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Услов:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Циљ предмета:</b> стицање знања о релевантним теоријским, истраживачким и практичним аспектима креирања сарадничких односа између породице и различитих институционалних окружења; упознавање са стратегијама успостављања партнерског односа између породице и васпитно-образовне институције; оспособљавање за успостављање квалитетне комуникације и добрих сарадничких односа са родитељима.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Исход предмета:</b> Студент ће умети да: објасни основне принципе на којима се темељи ефикасна сарадња породице, институционалних окружења и заједнице; имплементира стечена знања у процесу креирања услова за партнерство породице и васпитно-образовних институција; креира програме подршке породици у институционалном и ванинституционалном окружењу.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Садржај предмета</b><br><i>Теоријска и практична настава:</i> Екосистемски и приступ у сагледавању односа између породице и институција формалног и неформалног типа које се баве васпитањем и образовањем. Специфичности партнерског односа у светлу друштвених и образовних промена и у оквирима различитости. Традиционални и савремени модели повезивања породице и институционалних окружења – од сарадање ка партнерству. Концепт партнерства – екосистемски приступ и димензије партнерског односа. Модел свеобухватног партнерства породице, институционалних окружења и заједнице – теорија преклапања сфере утицаја. Принципи грађења, одржавања и унапређивања партнерства породице, институционалних окружења и заједнице - заједнички интерес, подељена одговорност, очекивања, мотивација, комуникација. Педагошко-методички аспекти сарадње са породицом/родитељима (планирање, реализација и вредновање). Облици, методе и садржаји сарадње са родитељима. Концепт родитељске укључености - стратегије, смернице, индикатори. Могућности ангажовања родитеља у раду васпитно-образовних установа – законски оквир и стање у пракси. Комуникацијске вештине у раду са родитељима. Програми подршке породици и развоју родитељских компетенција. |
| <b>Литература:</b><br>- Zuković, S. (2013). Partnerstvo porodice, škole i zajednice – teorijski i praktični aspekti. <i>Godišnjak filozofskog fakulteta u Novom Sadu</i> , Vol. XXXVIII, No. 2, 55-68.<br>- Breneselović Pavlović, D. (2010). Partnerstvo u obrazovanju. <i>Andragoške studije</i> , 2, 123-139.<br>- Polovina, N. (2011). <i>Porodica u sistemskom okruženju</i> . Beograd: Institut za pedagoška istraživanja.<br>- Zuković, S. (2012). Odnos između porodice i škole: od saradnje ka partnerstvu. U O. Gajić (ur.) <i>Kvalitet obrazovnog sistema u evropskoj perspektivi</i> , knjiga 2 (219-230). Нови Сад: Филозофски факултет.<br>- Breneselović Pavlović, D. (2012). <i>Od prirodnih neprijatelja do partnera. Sistemski pristup porodici i javnom vaspitanju</i> . Beograd: Filozofski fakultet.<br>- Wright, K., Stegelin, D. A. (2003). <i>Building School and Community Partnerships Through Parent Involvement</i> . New Jersey: Pearson Education.<br>- Barbour, C. et al. (2005). <i>Families, Schools and Communities. Building Partnerships for Educating Children</i> . New Jersey: Pearson Education.                                                                                                                          |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм : МАС</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Назив предмета: Компаративна педагогија</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Статус предмета: Изборни</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Број ЕСПБ: 6</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Услов:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Циљ предмета</b><br>- Увођење студената у научно мишљење и рационално промишљање важних теоријско-епистемолошких проблема компаративе педагогије.<br>- Подстицање самосталног расуђивања компаративних проблема у педагогији.<br>- Ослобађања од етноцентризма у мишљењу и ставовима путем компарације у васпитању и образовању.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Исход предмета</b><br>- Изграђивање критичке дистанце према владајућем и сваком идеолошком (партикуларном) становишту у педагогији.<br>- Стицање компетенција објективног, критичког, холистичког, креативног владања проблемима васпитања и образовања.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Садржај предмета</b><br><i>Теоријска настава</i><br>- Порекло упоређивања у историји људске свести.<br>- Појам, предмет и задаци компаративне педагогије.<br>- Компаративни метод у филозофији, различитим наукама и специфичности проучавања у компаративној педагогији.<br>- Историјски развој и промена парадигми, различите концепције у компаративној педагогији.<br>- Критеријуми компарације образовних система.<br>- Функција и логичка структура компаративног метода.<br>- Актуелна питања у компаративној педагогији.<br>- Компаративна педагогија – стање у свету, Европи и код нас.<br><i>Практична настава</i><br>У практичној настави активно учествују студенти уз менторско вођење наставника. Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената, расправу на унапред најављену тему и сучељавање мишљења. Израда семинарског рада на предложеној или слободно изабрану тему везану за програмске садржаје. Презентација семинарског рада. |
| <b>Литература</b><br>- Vrcelj, S. (2005). <i>U potrazi za identitetom – iz perspektive kompaativne pedagogije</i> , Rijeka<br>- Савићевић, Д. (1984). <i>Компаративно проучавање васпитања и образовања</i> , Београд<br>- Kulić, R. (2011) <i>Komparativna pedagogija – teorija, sistemi, reforme</i> , Beograd, Banja Luka.<br>- Mark Bray. (2007). <i>Komparativna edukacija. Nastavak tradicija, novi izazovi i nove paradigme</i> . Sarajevo.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм :</b> Педагогија, МАС                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Назив предмета:</b> Инклузија у васпитно-образовној пракси                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Статус предмета:</b> изборни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Услов:-</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <p><b>Циљ предмета</b></p> <p>Стицање знања о инклузивној настави, њеним принципима и условима; Оспособљавање студената за идентификовање и разликовање деце са потребом за посебном друштвеном подршком; Оспособљавање студената за креирање и праћење индивидуално образовног плана.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <p><b>Исход предмета</b> По завршетку овог курса студенти би требало да умеју да:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– анализирају, сумирају и примене у пракси сазнања о концепцији инклузивног образовања;</li> <li>– познају и примењују законску регулативу везану за инклузивно образовање;</li> <li>– разликују, идентификују и разумеју проблеме и карактеристике деце са потребом за посебном друштвеном подршком;</li> <li>– буду део тима који креира и спроводи индивидуални образовни план.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <p><b>Садржај предмета</b></p> <p><i>Теоријска настава</i> Појам инклузивног образовања; Концепција инклузивног образовања – законска регулатива; Савремено схватање одељења као групе по свему неједнаких ученика; Инклузивна настава; Принципи и услови инклузивне наставе. Класификација деце са потребама за посебном друштвеном подршком; Деца са тешкоћама и проблемима у развоју; Специфичности и иновативне форме образовања даровитих; Израда и праћење индивидуалног образовног плана - ИОП-а.</p> <p><i>Практична настава: вежбе</i> Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената, учење откривањем, расправу на унапред најављену тему и сучељавање мишљења. Усмена презентација пројекта на предложену или слободно изабрану тему везану за програмске садржаје.</p> |
| <p><b>Литература</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Илић, М. (2009.) Inkluzivna nastava, Filozofski fakultet, Istočno Sarajevo.</li> <li>– Hrnjica, S. i saradnici (2007): Škola po meri deteta, Priručnik za rad sa učenicima redovne škole koji imaju teškoće u razvoju, Beograd: Institut za psihologiju Filozofskog fakulteta u Beogradu i „Save the children“</li> <li>– Suzić, N. (2008) Uvod u inkluziju, XBS, Banja Luka</li> <li>– Ivančić. Đ. (2013) Diferencirana nastava inkluzivnoj školi. Beograd: Eduka</li> <li>– Pravilnik o bližim uslovima za utvrđivanje prava na individualni obrazovni plan, njegovu primenu i vrednovanje. “Službeni glasnik RS”, br. 88/17 i 27/18-dr. zakon.</li> </ul>                                                                                        |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм : МАС Педагогија</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Назив предмета: Дечја штампа и слика пожељног детета</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Статус предмета: изборни</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Број ЕСПБ: 3</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Услов: нема</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Циљ предмета</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Упознати студенте са развојем и педагошком физиономијом српских листова за децу од настанка до данас.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Исход предмета</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Студенти увиђају и анализирају слику света која се појединим листовима посредује деци и да читају и тумаче педагошке интенције имплицитног васпитача у дечјим листовима у погледу моделовања слике пожељног, односно идеалног детета у појединим историјским епохама, све до савременог доба.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Садржај предмета</b><br><i>Теоријска настава</i><br><p>Карактер и васпитна интенција српских листова за децу у јужној Угарској од 1865-1914. године, имплицитна слика идеалног детета у том периоду, основне васпитне интенције у српским дечјим листовима у међуратном периоду и педагошка физиономија и главне васпитне поруке у листовима за децу у другој половини XX. века, у периоду социјалистичке Југославије. Васпитни лајтмотиви у појединим периодима (култ ратништва, жртвовања за отаџбину, култ оданости вођи и подаништва, стереотипни мушко-женски свет, патријархално структурисана слика света, одсутност детета као вредности по себи и др.). Неки позитивни, модернизацијски елементи у појединим листовима за децу (Змајев „Невен“). Почети дечје штампе у Европи. Први листови за децу у Срба у јужној Угарској. Слика пожељног детета у српским листовима за децу у јужној Угарској у периоду 1865-1914. „Пријатељ Србске Мladeжи“. „Радован“. „Голуб“. „Спомена“. Родољубље. Култ војника. Култ жртве. Косово и његова освета. Релативна вредност детета. Змајев „Невен“ и рађање детета. Еколошко васпитање у „Невену“. Међуратни период. Култ оца – краља – вође. Југословенство и његово очување. Послератни период. Социјалистички патриотизам. Титов култ. Пионири. Полетарац. Змај. Кекец. Некритичност и недемократичност имплицитног васпитача. Имплицитни васпитач у листовима за децу. Дечја књижевност и њена друштвена улога. Васпитање за демократију и толеранцију у листовима за децу.</p> <i>Практична настава</i> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Самостални рад у групама на проучавању релевантних извора;</li> <li>- Израда и презентовање семинарских вежби.</li> </ul> |
| <b>Литература</b> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Азар, П. (1970). <i>Књиге дјеца и одрасли</i>. Загреб: Stylos</li> <li>2. Шевић, М. (1911). <i>Дечја књижевност српска/ Оглед историјскога прегледа</i>. Нови Сад: Електрична штампа учитељскога д.д. „Натошевић“</li> <li>3. Данојлић, М. (1979). <i>Друштвена улога дечје књижевности</i>. Нови Сад: Летопис Матице српске</li> <li>4. Сориано, М. (1980). <i>Књижевност за омладину и њена васпитна примена</i>. Детињство, Нови Сад, бр.2</li> <li>5. Спевак, З. Педагошка вредност српских листова за децу у Војводини од 1865-1914. године - магистарски рад</li> <li>6. Жене и деца, Србија у модернизацијским процесима XIX и XX века (2006). Београд : Хелсиншки одбор за људска права у Србији</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм:</b> ОАС Педагогија                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Назив предмета:</b> Лидерство у образовању и педагошки менаџмент                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Статус предмета:</b> Обавезни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Услов:</b> нема                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Циљ предмета</b><br>Сстицање знања о савременим моделима и концепцијама лидерства у образовању. Уочавање сличности и разлика између лидерства и менаџмента у васпитно-образовним институцијама. Развијање компетенција за критичко анализирање образовног лидерства и менаџмента.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Исход предмета</b><br>Након завршеног курса студент ће бити способан да: разуме ефекте лидерства и менаџмента на васпитно-образовне процесе, идентификује разлике између лидерства и менаџмента у образовању, опише различите моделе лидерства у образовању, критички анализира праксе руковођења васпитно-образовним институцијама.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Садржај предмета</b><br><i>Теоријска настава</i><br>Лидерство као корелат ефективности васпитно-образовних институција. Дефиниције и компоненте лидерства. Концептуални приступи лидерству (особине лидера, стилови лидерства). Педагошко и трансформационо лидерство. Индивидуално и дистрибуирано лидерство. Интегративно лидерство. Припрема и развој лидера у образовању. Однос између лидерства и менаџмента у образовању. Модели менаџмента у образовању. Педагошки менаџмент и креирање културе учења. Операционализација лидерских и менаџерских понашања.<br><i>Практична настава</i><br>Студенти ће самостално и у групи анализирати резултате научних истраживања и практичне примере, релевантне за садржаје који се обрађују на курсу. |
| <b>Литература</b> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Jurić, V. (2004). Pedagoški menadžment – refleksija opće ideje o upravljanju. <i>Pedagogijska istraživanja</i>, 1(1), 137-147.</li> <li>2. Ninković, S. (2017). Karakteristike savremenih modela liderstva u obrazovanju. <i>Zbornik Odseka za pedagogiju</i>, 26, 93-108.</li> <li>3. Northouse, P. G. (2008). <i>Liderstvo: teorija i praksa</i>. Beograd: Data Status. (одабрана поглавља)</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм :</b> Педагогија                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Назив предмета:</b> Педагогија трећег животног доба                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Статус предмета:</b> обавезни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Услов:</b> -                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Циљ предмета</b><br>Упознавање са појмовима старост, старење и науком о образовању старих. Критичко промишљање теоријских и практичних приступа трећем животном добу. Разумевање животних потреба и проблема у трећем животном добу. Познавање и разумевање породичног и друштвеног контекста старих и институционалне бриге о њима. Разумевање специфичности учења у трећем животном добу и развијање образовних програма у складу са потребама старих. Проширивање знања о концепту целоживотног учења у трећем животном добу. Оспособљавање студената за стварање подстицајног социјалног окружења за старије. Сензибилизација младих за особе трећег животног доба.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Исход предмета</b><br>По завршетку овог курса студенти би требало да умеју да: <ul style="list-style-type: none"> <li>- Дефинишу и објасне појмове старост, старење, као и теорије о старости и старењу;</li> <li>- Наведу и опишу животне потребе и проблеме старијих;</li> <li>- Препознају и дефинишу проблеме у функционисању породице и друштва у односу са особама трећег животног доба;</li> <li>- Критички просуђују о старости и учењу том добу у савременом научном контексту;</li> <li>- Укажу на значај сензибилизације младих за особе трећег животног доба.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Садржај предмета</b><br><i>Теоријска настава</i><br>Путеви конституисања дисциплине о образовању и учењу старих; Старење и старост као цивилизацијски феномен; Теорије о старости и старењу; Педагошке претпоставке васпитног, образовног, културног и социјалног деловања у старијем животном добу; Друштвене претпоставке позитивног односа према старијима; Старење и друштво; Положај старијих у породици; Животне потребе и проблеми у трећем животном добу; Концепт целоживотног учења у старијем добу; Значај учења у старијем добу; Активно старење и учење; Развојна оријентација и учење старих; Карактеристике старије особе као ученика; Мотиви, образовне потребе и интересовања старих; Избор садржаја и организација учења старих; Квалитет живота старијих особа; Институционална брига о особама у трећем животном добу; Педагошка едукација, саветовање и сензибилизација младих за особе трећег животног доба.<br><i>Практична настава</i><br><i>Вежбе:</i> Групни рад и усмена презентација пројекта на предложену или слободно изабрану тему везану за програмске садржаје предмета. Размена мишљења на унапред најављену тему. Израда семинарског рада уз менторско вођење наставника. |
| <b>Литература</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Савићевић, Д. (2004). <i>Учење и старење</i>. Београд: Институт за педагогију и андрагогију (одабран поглавља).</li> <li>- Симић, М. (2011). <i>Геронтологија</i>. Београд: ФПН.</li> <li>- Деспот-Лучанин, Ј. (2003). <i>Генерацijske разлике у старењу – успјешно старење</i>. Загреб: Наклада Слап.</li> <li>- Медић, С. (2010). Образовањем старих ка друштву за све. <i>Геронтологија</i>, 2, 72-99.</li> <li>- Медић, С. (1993). Интереси и мотиви образовања у трећем животном добу. <i>Геронтолошки зборник</i>,</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

1, 116-120.

- Медић, С. (1991). Различита значења и могућности образовања у трећем животном добу. *Геронтолошки зборник*, 1, 63-66.
- Спитек-Звонаревић, В. и Такшић, В. (2004). *Увјети живота старијих особа*. Загреб: Наклада Љевак.
- Warner Shaie, K. & Sherry Willis, L. (2001). *Психологија одрасле доби и старења*. Загреб: Наклада слап. (одабрана поглавља)



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм:</b> МАС Педагогија                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Назив предмета:</b> Отворени методолошки семинар                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Статус предмета:</b> Обавезни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Услов:</b> нема                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Циљ предмета</b><br>Продубљивање знања о процесу планирања и реализације педагошког истраживања. Оспособљавање за критички приступ научној и стручној литератури, самостално креирање нацрта истраживања, прикупљање и анализу података, као и интерпретацију и представљање истраживачких резултата.                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Исход предмета</b><br>Након завршеног курса студент ће бити способан да: демонстрира компетенције за самостално планирање и реализовање истраживања у области васпитања и образовања.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Садржај предмета</b><br><i>Теоријска настава</i><br>Парадигме истраживања у педагогији као референтни оквири завршног рада. Теоријски приступ проблему истраживања завршног рада. Етика истраживачког процеса. Врсте научне и стручне литературе релевантне за завршни рад. Израда пројекта истраживања завршног рада. Статистичка и квалитативна обрада добијених података. Интерпретација истраживачких резултата. Израда извештаја о реализованом истраживању.<br><i>Практична настава</i><br>Израда и презентација прелиминарног нацрта завршног рада. |
| <b>Литература</b><br>Банђур, В. и Поткоњак, Н. (1999). <i>Методологија педагогије</i> . Београд. Савез педагошких друштава Југославије.<br>Ристић, Ж. (1999). <i>О истраживању, методу и знању</i> . Београд: Институт за педагошка истраживања.<br>Доступне референце релевантне за тему завршног рада.<br>Релевантне интернет адресе.                                                                                                                                                                                                                       |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм/студијски програми:</b> МАС Педагогија                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Назив предмета:</b> Студијски истраживачки рад у функцији израде и одбране мастер рада (СИР)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Наставник/наставници:</b> Сви наставници ангажовани на програму                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Статус предмета:</b> обавезни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Услов:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Циљ предмета</b><br>Овладавање активном применом знања и вештинама неопходним за дизајнирање, односно израду нацрта истраживања које подразумева: одређење предмета и циљева истраживања, анализу постојећих извора података и релевантне литературе, израда нацрта истраживања у писаној форми у сврху израде мастер рада.                                                                                                |
| <b>Исход предмета</b><br>Оспособљеност студента за израду нацрта истраживања, планирање и реализацију истраживања и писање мастер рада.                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Садржај предмета</b><br>Дефинисање теме, односно предмета истраживања и у складу с тим избор одговарајућег теоријског оквира и метода и техника истраживања; Прикупљање и анализирање релевантне литературе; Израда плана истраживања; Прикупљање података и спровођење прелиминарних обрада података; Дефинисање структуре рада (увод, метод, резултати, дискусија, библиографија итд.); Писање прве верзије мастер рада. |
| <b>Литература</b><br>Литература релевантна за реализацију истраживања и у складу са одабраном темом и предметом истраживања.                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм:</b> МАС Педагогија                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Назив предмета:</b> Мастер рад                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Статус предмета:</b> Обавезан                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 15                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Услов:</b> Претходно положен Студијско истраживачки рад у функцији израде мастер рада (СИР)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Циљ предмета</b><br>Циљеви завршног рада су: <ul style="list-style-type: none"> <li>- оспособљавање студената за уочавање релевантних истраживачких тема у области педагогије</li> <li>- оспособљавање студената за самостално спровођење комплетног истраживања</li> <li>- оспособљавање студената за писмену и усмену презентацију резултата истраживања</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Исход предмета</b><br>На крају израде завршног рада очекује се да студент буде способан да: <ul style="list-style-type: none"> <li>- демонстрира познавање претпоставки различитих теоријских система у области педагогије и покаже способност њиховог претварања у истраживачке хипотезе;</li> <li>- самостално претражује литературу у сврху прикупљања теоријске и емпиријске грађе за спровођење нацрта истраживања;</li> <li>- спроведе комплетно истраживање у области педагогије од фазе уочавања и дефинисања научног проблема, преко фазе дефинисања методологије истраживања, обезбеђивања или конструкције потребног истраживачког инструментарија, спровођења истраживања, односно прикупљања, обраде и интерпретације резултата, до фазе писања завршног рада и презентације спроведеног истраживања и основних резултата и закључака;</li> <li>- демонстрира способност дискутовања о добијеним резултатима у теоријском и практичном контексту.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Садржај предмета</b><br>Завршни рад представља истраживачки рад студента у коме се он упознаје са теоријским оквирима и емпиријским корпусом повезаним са проблемом истраживања, формулише проблем и, саобразно нацрту истраживања, спроводи истраживање које укључује анализу података, интерпретацију и дискусију о резултатима. Након обављеног истраживања студент припрема завршни рад у писаној форми. Завршни рад садржи следећа поглавља: Резиме, Увод, Метод, Резултати и Дискусија (у случају емпиријског истраживања) или поглавља Резиме, Увод, Анализа и Дискусија (у случају теоријског истраживања). У оквиру рада треба да буду детаљно приказани проблем и поступак истраживања, јасно представљени резултати анализе података, спроведена дискусија о истраживачким резултатима у теоријском и практичном контексту и приказани закључци истраживања. Након предаје завршеног рада студент приступа одбрани завршног рада пред Комисијом за одбрану завршног рада, која је састављена од најмање три наставника компетентна за одабрани истраживачки проблем. Одбрана завршног рада састоји се од експозеа током кога студент предстаља проблем, истраживачки нацрт и резултате свог завршног рада. У другом делу одбране чланови комисије износе своје мишљење о раду, постављају питања и са кандидатом дискутују о појединим елементима завршног рада. |
| <b>Литература</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

Литература релевантна за реализацију завршног рада формулише се у договору са наставником (ментором) и у складу са одабраном темом и предметом истраживања.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм:</b> МАС Педагогија                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Назив предмета:</b> Стручно-педагошка пракса                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Статус предмета:</b> Обавезан                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Услов:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Циљ предмета</b><br>Развијање вештина планирања, организовања и евалуације рада педагога у различитим институцијама; развијање способности саморефлексије; оспособљавање за управљање променама, реализовање истраживачких и развојних пројеката у институцији.                                                                                                                                                                       |
| <b>Исход предмета</b><br>Очекује се да ће након обављене праксе студент бити оспособљен да: примењује савремена сазнања о педагошким процесима и моделима унапређивања рада институције; критички разматра и користи податке и резултате истраживања, учествује у развојним пројектима; препознаје могућности за развој сопственог професионалног идентитета; примењује принципе тимског рада; негује и одржава добре сарадничке односе. |
| <b>Садржај предмета</b><br>Реализација практичних задатака повезаних са садржајима изборних предмета; волонтерско ангажовање у различитим институцијама, организацијама и центрима; укључивање у реализацију програма и пројеката везаних за аспект педагошког професионалног деловања, реализација истраживачких задатака везаних за израду мастер рада.                                                                                |
| <b>Литература</b><br>Литература релевантна за одабране изборне предмете, као и додатна литература (у договору са предметним наставницима и менторима), у зависности од теме/проблема истраживања током праксе.                                                                                                                                                                                                                           |